

เรื่อง พระพุทธรูปปางลีลา

รายละเอียด

พระพุทธรูปปางลีลา ขนาด สูงฐาน 1.55 เซนติเมตร อายุสมัย ศิลปะสุโขทัย พุทธศตวรรษที่ 20 วัสดุที่ทำ สำริดประวัติ องค์พระพุทธรูปอยู่ในอิริยาบถที่เคลื่อนไหว หรือเดินบนแท่นบัวหงายที่มีลักษณะรองรับด้วยฐานหน้ากระดานแปดเหลี่ยมอีกชั้นหนึ่ง ก้าวพระบาทซ้ายไปข้างหน้า ยกสันพระบาทขวาขึ้นเล็กน้อย พระหัตถ์ซ้ายยกขึ้น หันฝ่าพระหัตถ์ออกไปข้างหน้า ส่วนพระหัตถ์ขวาปล่อยลงขนานไปกับพระวรกายพุทธศิลป์ของพระพุทธรูปองค์นี้ จัดเป็นศิลปะสุโขทัย หมวดใหญ่ ซึ่งมีอยู่ทั่วไป ซึ่งเป็นลักษณะของสุโขทัยโดยเฉพาะ คือมีพระรัศมีเป็นเปลวเพลิง หมวดพระเกศาเล็กไรเกศา 9 เส้น (นับจากพระนลาฏถึงเกตุบัวตูม) พระพักตร์รูปไข่ พระขนงโก่ง พระนาสิกโด่ง จมูก พระโอษฐ์อมยิ้มเล็กน้อย พระอังสาใหญ่ บั้นพระองค์เล็ก ครองจีวรห่มเฉียง ชายจีวรยาวลงมาจรดพระนาภี ปลายเป็นลายเขี้ยวตะขาบ พระพุทธรูปลีลาลอยตัวองค์นี้ จัดเป็นประติมากรรมสำริดที่งดงามที่สุดชิ้นหนึ่ง ที่แสดงถึงฝีมือชั้นสูงของช่างสมัยสุโขทัย การทำพระพุทธรูปลีลาลอยตัวในสมัยสุโขทัย อาจเปรียบเทียบกับภาพปูนปั้นบนผนังอาคาร วัดตระพังทองกลางนอกเมืองสุโขทัย ด้านทิศตะวันออก ซึ่งมีองค์ประกอบเล่าเรื่องพุทธประวัติ ตอนพระพุทธรูปองค์เสด็จลงจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ภายหลังทรงเทศนาโปรดพุทธมารดาพระพุทธรูปปางลีลานั้น อยู่ในพระอิริยาบถยืนยกสันพระบาทขวาสูงขึ้นจากพื้น ปลายพระบาทยังจดอยู่กับพื้น ในท่าจะก้าว เพื่อทรงพระดำเนิน พระหัตถ์ขวาห้อยอยู่ในท่าไขว พระหัตถ์ซ้ายยกเสมอ พระอุระ ตั้งฝ่าพระหัตถ์ป้องไปเบื้องหน้าเป็นกิริยาเดิน มูลเหตุของพระพุทธรูปปางนี้มีที่มาจากครั้งที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จลงจากดาวดึงส์ เทวโลก ในวันออกพรรษา ท่ามกลางหมู่เทวดา และพรหมแวดล้อม ครั้งนั้นพระสารีบุตรได้กล่าวชื่นชมในพระอิริยาบถอย่างก้าวของพระพุทธรูปว่าช่างงดงาม ทำให้ผู้ได้พบเห็นเกิดความเลื่อมใสศรัทธาเป็นยิ่งนัก ปางลีลาเป็นปางที่แสดงให้ทราบถึงพระกรุณาคุณของพระผู้มีพระภาค ที่ได้ทรงเสด็จจาริกไปเผยแผ่พระธรรม แก่ผู้คนในแคว้นสมัยสุโขทัยนิยมสร้างพระพุทธรูปสี่อิริยาบถ คือ นั่ง นอน ยืน และเดิน โดยเฉพาะพระพุทธรูปปางลีลานั้นนับได้ว่ามีความสวยงาม มีเอกลักษณ์ และเป็นลักษณะทางพุทธประวัติที่ปรากฏขึ้นเป็นครั้งแรกในศิลปะสุโขทัย พระพุทธรูปปางลีลาสมัยสุโขทัยที่ถือว่ามีความงดงามมากที่สุดองค์หนึ่ง คือพระพุทธรูปปางลีลา ซึ่งประดิษฐานอยู่ภายในวัดปราสาท ตำบลคณฑี อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

คำสำคัญ : พระพุทธรูป

ที่มา : <http://khontee.go.th/index.php?options=travel&mode=detail&id=129>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2019-04-03

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1122&code_db=610012&code_type=01